

Makedonska Stampa 'Raskrinkava' Talibansku Zaveru

Author: [IWPR Balkans](#)

Skopski mediji pisu o umesanosti Talibana u pobunu etnickih Albanaca.

Navodna uloga Osame bin Ladena kao coveka koji stoji iza teroristickih akcija u Njujorku dovela je do medijske potrage u Makedoniji za domacim talibanskim borcima medju pobunjenickim albanskim snagama.

"Mudzahedini u Oslobodilackoj nacionalnoj armiji", glasi jedan od novinskih naslova koji se odnosi na glavnu albansku oruzanu grupu. "Bin Ladenovi borci rame uz rame sa makedonskim Albancima", kaze se u drugom. Svi izvestaji su propraceni fotografijama Arapa u tradicionalnoj odeci sa oruzjem. Pre napada u Njujorku 11. septembra malo ko je od makedonskih novinara uocio prisustvo Bin Ladenovih boraca. Niti je drzavna sluzba bezbednosti utvrdila da njegovi ljudi vrsljaju po Makedoniji.

U svakom slucaju, objavljeni materijal ne pruza konkretne dokaze posto nijedna od fotografija avganistanskih boraca objavljenih u novinama nije nuzno snimljena u Makedoniji.

Kampanja je zapocela u kolumnama "Dnevnika", najtiraznijeg dnevnog lista. Pozivajuci se na obavestajne izvore i strane medije, ovaj list je objavio citav niz tekstova u kojima se tvrdi da su mudzahedini prisutni u redovima Oslobodilac nacionalne armije.

Aleksandar Damovski, urednik "Dnevnika", izjavio je da su dokazi o talibanskim aktivnostima u Makedoniji video trake, fotografije i izvestaji policajaca i vojnika sa terena. "Na jednom snimku se moze videti komandant pod imenom Teli koji je sigurno aktivan u Makedoniji," kaze Damovski. "Imamo, takodje, brojna svedocenja ljudi sa linije fronta. Svi oni tvrde da su mudzahedini ucestvovali u borbama u Makedoniji."

Trend koji je inicirao "Dnevnik" su sledili njegovi konkurenti. Vladin dnevni list "Vecer" objavio je da Bin Laden direktno finansira Oslobodilacku nacionalnu armiju preko Salija Berise, bivseg albanskog predsednika. "Vecer" je citirao anonimni obavestajni izvor prema kome je Berisa u kontaktu sa nizom grupa bliskim Bin Ladenu.

"Utrinski vesnik", dnevnik blizak Socijaldemokratskoj partiji, objavio je imena ljudi za koje tvrde da su pripadnici Bin Ladenovih saradnika koji su finansirali Oslobodilacku nacionalnu armiju.

Privatni dnevni list "Vest" tvrdio je da su Bin Ladenovi borci ucestvovali u ubistvu osam makedonskih policajaca i vojnika u blizini sela Vejce pocetkom maja.

Izvestaji o Bin Ladenovim borcima cesto su se pojavljivali i na drzavnoj televiziji koja je ukazivala na direktnu vezu izmedju mudzahedina, ubistava pored sela Vejce i borbi u selu Aracinovu u blizini Skoplja, u junu mesecu. Mediji na albanskom jeziku odbacili su takve izvestaje i osudili svoje etnicke makedonske kolege zbog objavljivanja takvih prica.

Dnevni list "Flaka" opisuje "Dnevnikov" clanak kao "tipicnu makedonsku propagandu" ciji je cilj diskreditacija albanske borbe za jednaka prava u Makedoniji u ocima Zapada.

Faik Mustafa, urednik lista "Flaka", tvrdi da etnicki makedonski mediji koriste situaciju u SAD da bi povezali etnicke Albance sa Talibanima, mada nikakva direktna veza medju njima nije ustanovljena.

"Neki ljudi koji se bore u Oslobojilackoj nacionalnoj armiji imaju brade i veoma su religiozni, ali nisu Talibani," kaze Mustafa, i dodaje da je propitivao vodju ove oruzane formacije Ali Ahmetija u vezi sa navodnim prisustvom mudzahedina u njegovim redovima. "Ahmeti je rekao da ih nema, te da je Oslobojilacka nacionalna armija okrenuta Evropi i SAD". Mustafa je nazvao neozbiljnim izvestaje nekih stranih medija o navodnom prisustvu mudzahedina u redovima Oslobojilacke nacionalne armije. "Ozbiljni zapadni mediji se ne bave ovom temom," tvrdi on.

"Washington Times" je zapravo u martu objavio clanak u kome se tvrdi da Bin Laden ima svoje ljude na Kosovu i okolnim teritorijama. U drugom tekstu koji potpisuje Umberto Paskali, a koji se pojavio u publikaciji "Executive Intelligence Review", insistira se na postojanju veze izmedju OVK na Kosovu i Talibana zbog trgovine narkoticima.

Paskali je tvrdio da dok se proizvodnja opijuma siri pod talibanskim rezimom u Avganistanu, "osovina" Kabul-Pristina jaca jer sluzi za krijumcarenje heroina u Evropu i SAD.

Slicne tvrdnje iznosi nemacki magazin "Der Spiegel", kao i americka agencija za narkotike DEA, te americka mreza za sprecavanje finansijskih krivicnih dela (The Financial Crimes Enforcement Network).

Makedonski politicari brzo su reagovali podrzavajuci izvestaje o talibanskim aktivnostima u zemlji, iako su mnogi vodili racuna da ne pominju mogucnost da je saudijski disident licno posetio Makedoniju.

Bivsi ministar unutasnjih poslova, Pavle Trajanov, kaze da je Bin Laden bio "prisutan" u Makedoniji u vidu islamskog fundamentalizma za koji tvrdi da je bio "ocigledan na Balkanu vec mnogo godina".

Trajanov se pozalio da su SAD odbijale da vide ono sto se zaista desava u regionu iz geopolitickih razloga, mada su posedovale dokaze da su neki od Bin Ladenovih ljudi vrsljali unaokolo.

Premijer Ljupco Georgijevski, lider VMRO-DPMNE, izneo je slicne tvrdnje. U martu je optuzio Zapad za sponzorisanje onoga sto je nazvao "novim Talibanima" zbog odbijanja da se suprotstavi albanskoj pobuni na zapadu zemlje.

Etnicki makedonski politicari razocarani su odbijanjem NATO-a da se suoci sa navodima o postojanju veza izmedju albanskog pobunjenickog vodje Ahmetija i Talibana.

"Nemamo nikakve informacije o postojanju direktne povezanosti izmedju Ahmetija i Bin Ladena," izjavio je prosle nedelje portparol NATO-a Mark Lejti. "Jedini dokaz prisustva mudzahedina u Aracinovu su fotografije muskaraca sa bradama, ako je to neki dokaz".

Gordana Icevska je zamenik glavnog i odgovornog urednika skopskog nedeljnika "Kapital".

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/makedonska-stampa-raskrinkava-talibansku>